

Projekt

z dnia 19 stycznia 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W POŁAŃCU**

z dnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Połaniec na lata 2024-2030.”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. w Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.¹⁾) oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. w Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.²⁾) i art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. w Dz. U. z 2021 r., poz. 1249, ze zm.³⁾) Rada Miejska w Połańcu uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Połaniec na lata 2024-2030, którego treść stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Połaniec.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego ogłoszone w: Dz. U. z 2023 poz. 572, 1463, 1688.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego ogłoszone w: Dz. U. z 2023 poz. 1693, 1938, 2760.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego ogłoszone w: Dz.U. z 2023 poz. 289, 535, 1606.

Załącznik do uchwały Nr....

Rady Miejskiej w Połancu

z dnia.....2024r

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE POŁANIEC
NA LATA 2024-2030**

SPIS TREŚCI:

I.	WSTĘP	3
II.	CHARAKTERYSTYKA MIASTA I GMINY POŁANIEC.....	7
III.	DIAGNOZA PROBLEMU.....	13
IV.	ZAŁOŻENIA PROGRAMU.....	20
V.	CELE PROGRAMU.....	22
VI.	ANALIZA SWOT.....	27
VII.	ADRESACI PROGRAMU.....	28
VIII.	REALIZATORZY PROGRAMU.....	29
IX.	MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ.....	30
X.	PRZEWIDYWANE EFEKTU REALIZACJI PROGRAMU.....	30
XI.	FINANSOWANIE PROGRAMU.....	31

I. WSTĘP

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym jego osobowość, poglądy, system wartości, czy styl życia. Wzorem dla dzieci są rodzice, opiekunowie. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych funkcji i zadań, role w rodzinie ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz z oczekiwaniami społecznymi. Przemoc może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Przemocą jest każde zachowanie skierowane wobec bliskiej osoby, którego celem jest utrzymanie nad nią władzy i kontroli. Dom rodzinny jest dla wielu osób miejscem do którego chętnie wracamy, dlatego też osoby które doznają przemocy w środowisku domowym doznają cierpienia fizycznego, psychicznego czy emocjonalnego, ponieważ zaburza to ich poczucie bezpieczeństwa.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przemoc domową należy rozumieć jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

W rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt. 2 osobę doznającą przemocy domowej – należy przez to rozumieć:

- małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jako wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków;
- rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków;
- osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania;
- małoletniego – wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób doznających przemocy.

Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że jest:

- intencjonalna – jest zamierzonym celowym działaniem człowieka nakierowanym na kontrolowanie i podporządkowanie drugiej osoby,
- odbywa się w warunkach nierównowagi sił – sprawca ma i wykorzystuje przewagę (fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną) nad ofiarą,
- prowadzi do naruszenia jej podstawowych praw i wolności,
- powoduje cierpienie oraz naraża ją na utratę zdrowia i życia.

W literaturze przedmiotu wyróżnia się następujące formy przemocy:

- a) **Przemoc fizyczna** – nazywana również gorącą, to każde agresywne zachowanie polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań czy zasinień (m.in.: popychanie, obezwładnianie, szarpanie, policzkowanie, uderzanie pięścią, kopanie, duszenie, rzucanie przedmiotami, użycie przedmiotów lub narzędzi niebezpiecznych, mogących spowodować utratę zdrowia lub życia).

- b) **Przemoc psychiczna** – nazywana również zimną, to umyślne agresywne działania, wykorzystujące nie tyle siłę fizyczną lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie u ofiary pozytywnego obrazu własnej osoby, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych. Zachowania sprawcy mają na ogół charakter poniżający lub budzący poczucie zagrożenia i wywołują emocjonalny ból lub cierpienie (m.in.: wyśmiewanie, wyzywanie, krytyka, groźby, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami).
- c) **Przemoc ekonomiczna** – przejawia się w uniemożliwieniu dostępu do rodzinnych środków finansowych, prowadząc do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy (np. odbieranie zarobionych pieniędzy, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy).
- d) **Przemoc seksualna** – wymuszenie pożycia seksualnego lub nieakceptowanych i niechcianych przez ofiarę praktyk seksualnych w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy (np. sprawca stosuje przemoc grozi użyciem przemocy, żeby zmusić ofiarę do stosunku, może zostać skazany za gwałt).
- e) **Zaniedbanie** – stan ciągłego niezaspokajania podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych osób zależnych.

Na występowanie zjawiska przemocy domowej ma wpływ wiele różnych czynników, a prawdopodobieństwo jej wystąpienia zwiększają:

1. **normy społeczne i kulturowe** - w wielu środowiskach wciąż istnieje silne przekonanie o prawie rodziców do dominacji nad dziećmi, dominacji mężczyzn nad kobietami; nadal utrwalany jest wzorzec męzczyzny silnego i przebojowego, męzczyzna ma być zdobywcą, a kobieta powinna być mu uległa; istnieje przyzwolenie na stosowanie kar cielesnych wobec dzieci;
2. **normy związane z prywatnością rodziny** – „brudy należy prać we własnym domu”, „nie mów nikomu co dzieje się w domu”, „w sprawy rodzinne nie należy się wtrącać”
3. **status ekonomiczny** – stres związany ze zbyt niskimi zarobkami, czy zagrożenie utratą pracy;
4. **uzależnienie/nadużywanie alkoholu, środków odurzających** – nadmierne spożywanie alkoholu; alkohol ogranicza możliwość kontroli własnego zachowania, zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem, powoduje zaburzenia percepcji i oceny rzeczywistości;

5. **dziedziczenie wzorca przemocy** – bycie ofiarą lub świadkiem przemocy w dzieciństwie zwiększa prawdopodobieństwo stosowania przemocy w życiu dorosłym;

6. **osobowość osoby doznającej przemocy** – tzw. dezadapcyjność, czyli brak zdolności jednostki do przystosowania się do zmieniających się warunków środowiskowych i utrzymywania optymalnego poziomu funkcjonowania psychospołecznego; jej przejawem są następujące cechy: przekonanie jednostki, że jest poza społecznością, nie jest jej częścią, lęk przed niepowodzeniami, pesymistyczna wizja przyszłości, brak wiary we własne możliwości, przekonanie, że nie mam na nic wpływu, że wszystko zależy od warunków zewnętrznych, poczucie osamotnienia, rezygnacja, zobojętnienie, nieśmiałość w kontaktach z innymi, sztuczność, nieszczerłość;

7. **osobowość sprawcy** - chęć dominacji, wrodzona lub nabyta skłonność do agresji, nieufność, zazdrość, brak empatii, niska wrażliwość, niskie poczucie własnej wartości, obawa przed odrzuceniem i utratą rodziny.

Fazy cyklu przemocy.

W pierwszych latach rozwijania się zjawiska przemocy w rodzinie występuje specyficzny cykl, składający się z trzech powtarzających się faz:

I faza - narastania napięcia oraz agresji sprawcy. Każdy drobiazg wywołuje irytację osoby stosującej przemoc, najmniejsza rzecz jest powodem do awantury, sprawca staje się coraz bardziej niebezpieczny, prowokuje kłótnie. Osoba doświadczająca tego stanu stara się opanować sytuację i oddalić zagrożenie. Czasem, nie mogąc wytrzymać napięcia, sama prowokuje spięcie, by wreszcie mieć to za sobą. Następuje wówczas druga faza – gwałtownej przemocy

II faza – gwałtownej przemocy. Z mało istotnych powodów dochodzi do ataku agresji i rozładowania złości. Osoba doświadczająca przemocy doznaje zranień fizycznych i psychicznych, znajduje się w stanie szoku. Stara się uspokoić sprawcę i ochronić siebie. Odczuwa przerażenie, złość, bezradność, wstyd, traci ochotę do życia

III faza – tzw. „miodowego miesiąca”. Tutaj wszystko się zmienia. Gdy partner/ka wyładował już swoją złość i zaczyna sobie zdawać sprawę ze swoich czynów, zmienia zachowanie. Tłumaczy się i usprawiedliwia, ma poczucie winy, okazuje skruchę, przeprasza, obiecuje poprawę, zaczyna okazywać ciepło i miłość, przynosi prezenty. Ofiara zaczyna wierzyć w zmianę oraz w to, że przemoc była jedynie incydentem. W tej fazie ofiary

najczęściej decydują się na wycofanie skargi na sprawcę. Jednak wkrótce znów zaczyna się faza narastania napięcia i wszystko się powtarza. Z biegiem czasu skraca się długość „miodowego miesiąca”, a wydłuża czas trwania faz poprzednich, a ich dotkliwość jest coraz silniejsza.

Po zakończeniu fazy 3 zaczyna się faza 1 i cykl powtarza się.

Wokół przemocy narosło wiele **mitów**. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem wg danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Przemoc ze strony najbliższych jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma charakter długotrwały i cykliczny. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała osoby doznającej przemocy, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie.

Należy podkreślić, że przemoc domowa jest problemem, który może dotknąć każdego człowieka. Nie ma znaczenia ani wiek, ani rodzaj wykształcenia, ani pozycja społeczna czy wykonywany zawód. Kolejnym faktem wartym zapamiętania jest, że za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy. Jednakże nie ma jednej przyczyny przemocy w rodzinie – dochodzi do niej w wyniku współwystępowania i interakcji różnych czynników: społecznych, kulturowych i psychologicznych.

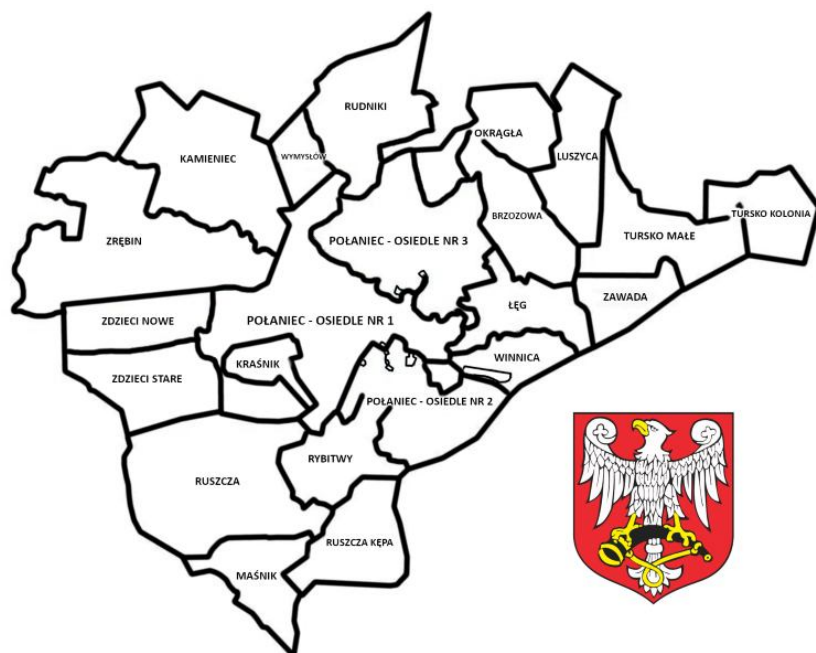
II. CHARAKTERYSTYKA MIASTA I GMINY POŁANIEC

1. Położenie Miasta i Gminy Połaniec

Miasto i Gmina Połaniec administracyjnie leży w południowo-wschodniej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie staszowskim. Powierzchnia Miasta i Gminy wynosi 74,92 km². Granicę miasta od wschodu stanowi rzeka Wisła, zaś od północy i zachodu kompleks Lasów Golejowskich. Gmina znajduje się we wschodniej części Niecki Połanieckiej będącej częścią Kotliny Sandomierskiej. Gmina graniczy z województwem podkarpackim. Miasto położone jest przy drodze krajowej nr 79, na trasie Kraków –

Sandomierz. Gmina sąsiaduje z gminami wiejskimi, od miasta wojewódzkiego oddalona jest w odległości 80 km. W skład gminy wchodzi 17 sołectw: Brzozowa, Kamieniec, Kraśnik, Łęg – Zawada, Maśnik, Okrągła – Luszyca, Maśnik, Rudniki, Ruszcza, Ruszcza Kępa, Tursko Małe, Tursko Małe Kolonia, Winnica, Wymysłów, Zdzieci Nowe, Zdzieci Stare, Zrębin.

Podział na sołectwa.

Źródło: <https://portal.polaniec.eu/189-solectwa.html>

2. Demografia Miasta i Gminy Połaniec

Liczba ludności Miasta i Gminy Połaniec dzień 31.12.2022 roku wynosi 11 083 mieszkańców, z czego 50,7% stanowią kobiety, a 49,3% mężczyźni. W latach 2002-2022 liczba mieszkańców zmalała o 7,8%. Średni wiek mieszkańców wynosi 41,7 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa świętokrzyskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Mieszkańcy gminy Połaniec zawarli w 2022 roku 55 małżeństw, co odpowiada 4,9 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa świętokrzyskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie

odnotowano 1,2 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 27,1% mieszkańców gminy Połaniec jest stanu wolnego, 58,1% żyje w małżeństwie, 4,8% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9,2% to wdowy/wdowcy. Gmina Połaniec ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -18. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -1,61 na 1000 mieszkańców gminy Połaniec. W 2022 roku urodziło się 83 dzieci, w tym 53,0% dziewczynek i 47,0% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 350 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,58 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. W 2021 roku 35,6% zgonów w gminie Połaniec spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 20,4% zgonów w gminie Połaniec były nowotwory, a 4,0% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 mieszkańców gminy Połaniec przypada 9.05 zgonów. Jest to znacznie mniej od wartości średniej dla województwa świętokrzyskiego oraz znacznie mniej od wartości średniej dla kraju. W 2022 roku zarejestrowano 120 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 190 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Połaniec -70. W tym samym roku 4 osoby zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 1 wymeldowanie za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 3. 58,8% mieszkańców gminy Połaniec jest w wieku produkcyjnym, 18,6% w wieku przedprodukcyjnym, a 22,6% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Źródło : https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Polaniec

3 . Oświata

W Mieście i Gminie Połaniec funkcjonują następujące placówki oświatowe:

- Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki w Połańcu;
- Zespół Placówek Oświatowych w Ruszczy,
- Szkoła Podstawowa w Zrębinie;
- Zespół Szkół w Połańcu;
- Przedszkole Publiczne wraz z filiami w Połańcu;
- Poradnia psychologiczno – pedagogiczna w Połańcu - Filia;

Ilość uczniów uczeszcujących do przedszkoli, oddziałów przedszkolnych i oddziałów szkolnych przedstawiona została w poniższej tabeli.

Edukacja	2018/2019	2019/2020
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	424	425
Uczniowie szkół podstawowych	1010	1004
Uczniowie szkół gimnazjalnych	117	-

Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach

4. Zasoby Gminy w zakresie rozwiązywania problemu przemocy domowej

Miasto i Gmina Połaniec realizuje zadania własne gminy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny istnieje od 2011 roku.

W dniu 20 września 2023 roku w myśl nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej Burmistrz Miasta i Gminy Połaniec powołał nowy Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, w jego skład wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, sądu i prokuratury. Obsługę organizacyjno-techniczną i finansową zespołu zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Połancu.

Głównymi zadaniami ZI w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są:

- Diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
- Inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzenie ich wykonania właściwym podmiotom,
- Inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
- Opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,

- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym ,
- Powoływanie grup diagnostyczno – pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,
- monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”.

Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wraz z obszarami ich działania przedstawiono w poniższej tabeli.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Połańcu	Diagnoza przemocy;
	Poradnictwo;
	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
	Monitorowanie sytuacji rodziny z problemem przemocy
	Udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego;
	Prowadzenie Pracy Socjalnej;
	Prowadzenie działań informacyjnych dotyczących zjawiska przemocy, możliwych form pomocy w ramach instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy;
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
Oświata	Diagnoza przemocy;
	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
	Realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy działań edukacyjnych służących wzmocnieniu metod opiekuńczych i wychowawczych;
	Udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych.
	Realizacja działań edukacyjnych służących wzmocnieniu metod opiekuńczych i wychowawczych;
Policja	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
	Monitorowanie sytuacji rodziny z problemem przemocy;
	Podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
	Podejmowanie działań profilaktycznych dotyczących problemu przemocy;
	Prowadzenie pracy z osobami wskazanymi jako stosujące przemoc domową.
Ochrona Zdrowia	Diagnoza przemocy;
	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”;
	Prowadzenie edukacji z zakresu profilaktyki zdrowotnej oraz wpływu stosowania przemocy na rozwój i stan zdrowia osoby doznającej przemocy;
Zespół Interdyscyplinarny ds.	Diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy domowej;
	Odbywanie wizyt monitorujących sytuację w miejscu zamieszkania

Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz grupy diagnostyczno - pomocowe	rodziny z problemem przemocy przez osoby z różnych instytucji zaangażowanych w pomaganie a przede wszystkim pracownika socjalnego i dzielnicowego;
	Inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą domową;
	Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
	Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc;
	Podjęcie i inicjowanie działań z zakresu profilaktyki i edukacji społecznej poprzez podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy;
	Podjęcie i inicjowanie działań z zakresu poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich;
	Podjęcie i inicjowanie działań zmierzających do uświadomienia obowiązków i kompetencji służby zdrowia i oświaty w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej
	Tworzenie i zwiększenie zakresu działań oraz dostępności do lokalnych telefonów informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą.
	Zapewnienie schronienia dla osób doznających przemocy domowej.
	Rozpowszechnianie informacji na temat działań korekcyjno – edukacyjnych.
	Udział osób zajmujących się problemami przemocy w szkoleniach i warsztatach pogłębiających wiedzę z zakresu przemocy i udoskonalających umiejętności pracy z osobami uwikłanymi w przemoc.
	organizowanie wspólnych spotkań pracowników z różnych instytucji i organizacji w celu poznawania wzajemnych kompetencji, usprawnienia systemu przepływu informacji, wymiany doświadczeń i doskonaleniu współpracy. Podnoszenie poziomu współpracy między instytucjonalnej.
	Zabezpieczenie przed skutkami wypalenia zawodowego osób pracujących z osobami stosującymi przemoc i/ lub z osobami doświadczającymi przemocy – realizacja superwizji.
Kuratorzy sądowi	Diagnoza przemocy;
	Współdziałanie z organizacjami, instytucjami, stowarzyszeniami i innymi podmiotami, których celem działania jest pomoc podopiecznym.
	Inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą
	Podjęcie działań na rzecz pomocy rodzinie dotkniętej przemocą, Monitoruje i realizuje zarządzenia sądu

5. Zasoby instytucjonalne w obszarze pomocy rodzinie dotkniętej przemocą

Na terenie gminy Połaniec funkcjonuje sieć wsparcia instytucjonalnego. Obecnie osoby dotknięte lub zagrożone przemocą w rodzinie mieszkające w Mieście i Gminie Połaniec mogą skorzystać z wsparcia instytucjonalnego podmiotów działających w Gminie Połaniec oraz na obszarze Powiatu Staszowskiego:

- Zespołu Interdyscyplinarnego w Połańcu;
- Ośrodka Pomocy Społecznej w Połańcu;
- Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego w Połańcu działającego w strukturach UMiG w Połańcu;
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Połańcu;
- Placówek Podstawowej Opieki Zdrowotnej: SPZOZ Połaniec i Centrum Medyczne Zawada;
- Szkół i przedszkoli z terenu Miasta i Gminy Połaniec;
- Komisariatu Policji w Połańcu;
- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Połańcu;
- *Hostel „Wspólnota” dla osób uzależnionych od alkoholu w Połańcu;*
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie;
- Centrum Psychoterapii „Promedic” w Staszowie.

III. DIAGNOZA PROBLEMU

Zjawisko przemocy jest dla nas wszystkich bardzo trudnym tematem, często zdarza się nam na nie przymykać oczy, a czasem jest społecznie aprobowane. Zdarza się że jest on tematem tabu szczególnie ta dotycząca środowiska rodzinnego. Ofiary przemocy domowej rzadko o niej opowiadają, ale równie rzadko znajdują odpowiedniego odbiorcę mogącego pomóc w tej trudnej sytuacji. Problem ten często jest bagatelizowany ponieważ przemoc istniała od zawsze.

Według badań przeprowadzonych wśród mieszkańców Miasta i Gminy Połaniec w 2019 roku z wynika, że w zdecydowanej większości rodzin zdarzają się nieporozumienia i konflikty (71%), przy czym w większości dochodzi do nich bardzo rzadko (54%), natomiast w co szóstej (17%) kłótnie wybuchają przynajmniej kilka razy w miesiącu.

Dom – obok pracy, szkoły oraz ulic poza najbliższą okolicą – jest miejscem, gdzie najwięcej osób doświadczyło przemocy (według deklaracji po 8%). Niewiele mniej ankietowanych przyznało, że padło jej ofiarą w najbliższej okolicy (7%). Nieco rzadziej ankietowali zetknęli się z agresją w restauracji, kawiarni, na dyskotecę (5%), w środkach komunikacji – pociągu, autobusie, tramwaju, taksówce (5%) lub w innych miejscach (4%).

Przemoc, zarówno ta fizyczna, jak i psychiczna, jest zjawiskiem dość powszechnym w polskiej społeczności, o czym świadczą wyniki cytowane wyżej. Jest to zjawisko niezwykle trudne do zbadania, ponieważ osoby doświadczające przemocy w różny sposób zniekształcają swoje doświadczenia, np. racjonalizując zachowanie sprawcy lub go usprawiedliwiając. Z tego względu zbadaliśmy rozpowszechnienie przemocy fizycznej oraz psychicznej w środowisku lokalnym bez kierowania bezpośredniego pytania o bycie ofiarą lub sprawcą przemocy w rodzinie.

Część respondentów przyznaje, że ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie (12%), a 63% podejrzewa, że tak się dzieje.

Jednocześnie, 33% respondentów deklaruje, że zjawisko przemocy w rodzinie, w zamieszkiwanej miejscowości jest raczej częste, 4% - bardzo częste, a łącznie 63% raczej rzadkie i bardzo.

W związku z tym pytaniem, istotne jest również, w jaki sposób świadkowie zachowań przemocowych reagują. Odpowiedzi badanych jednoznacznie wskazują, że w sytuacji potencjalnego zagrożenia nie pozostałoby bierni. 59% badanych deklaruje obronę ofiary, 1% wezwałoby policję. 36% pozostawiłoby sprzeczkę do rozwiązania uczestnikom sporu.

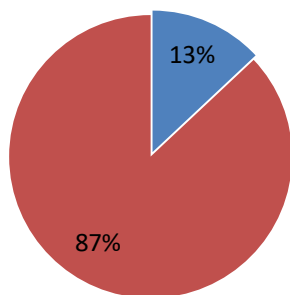
Łącznie 4% ankietowanych stwierdziło brak reakcji.

Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie gminy Połaniec koncentruje się na potrzebach i problemach mieszkańców. Wobec czego, w kwestionariuszu badani mieli możliwość udzielenia informacji zwrotnej na temat doświadczanej przemocy.

Wśród badanej grupy aż 13% doświadczyło przemocy od członka swojej rodziny. Kolejne pytanie odnosiło się do częstotliwości doświadczania przemocy. 3% ankietowanych odpowiedziało, że często, a 4% rzadko. W tym pytaniu 93% respondentów, zadeklarowało, że nie mieli styczności z przemocą w rodzinie.

Czy kiedykolwiek doświadczył/a Pan/i przemocy od członka swojej rodziny?

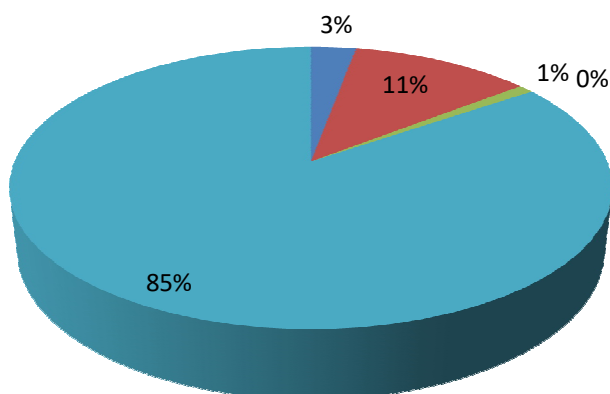
■ 1. TAK ■ 2. NIE

W dalszej kolejności kwestionariusza badani zostali zapytani o rodzaj doświadczanej przez powyższe osoby przemocy. W tym pytaniu aż 88% udzieliło odpowiedzi, że ta kwestia ich nie dotyczy. Wśród odpowiedzi najczęściej pojawiała się przemoc psychiczna – 12% oraz fizyczna – 3%. Pozostałe to przemoc ekonomiczna (1%).

Jakiego rodzaju była to przemoc?

■ 1. Przemoc fizyczna ■ 2. Przemoc psychiczna ■ 3. Przemoc ekonomiczna
■ 4. Przemoc seksualna ■ 5. Nie dotyczy

Celem zwiększenia świadomości mieszkańców na temat instytucji oferujących pomoc osobom, które doświadczają przemocy w rodzinie, należałoby, na przykład, przeprowadzić na terenie miasta kampanię informacyjną dotyczącą przemocy domowej oraz lokalnych instytucji, które mogą udzielać pomocy. Jedną z prostszych i najbardziej ekonomicznych metod dotarcia do dużej liczby osób byłyby plakaty oraz ulotki psychoedukacyjne zawierające informacje o lokalnych instytucjach, które niosą pomoc osobom doznającym przemocy. Istotne jest również prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach.

W dalszej części ankiety badane były przekonania dotyczące przemocy oraz funkcjonujące w społeczności lokalnej mity. 79% badanych zdecydowanie (lub raczej) zgadza się ze stwierdzeniem, że przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol. Warto pamiętać, że spożywanie alkoholu nasila tendencję do stosowania przemocy, ale nie jest jej bezpośrednią przyczyną. Oznacza to, że wyleczenie uzależnienia od alkoholu nie pozwala na zakończenie problemu przemocy w rodzinie.

W społeczeństwie jest obecne przekonanie, że przemoc nie zdarza się w tzw. „dobrych domach”. Mieszkańcy raczej nie są skłonni myśleć schematycznie o przemocy w rodzinie i łącznie 79% uświadamia sobie, że przemoc może wystąpić w każdej rodzinie. Jednakże tylko 29% zgadza się ze stwierdzeniem, że ofiarą przemocy w rodzinie może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna.

Poniższe wartości wskazują, że badani nie zgadzają się z takimi szkodliwymi przekonaniem jak:

- „Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać” (łącznie 79%);
- „Przemoc jest tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary” (łącznie 91%);
- „Gdyby ofiara naprawdę cierpiała, odeszłaby od sprawcy” (łącznie 83%);
- „Nie ma czegoś takiego, jak gwałt w małżeństwie (łącznie 98%);
- „Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych” (łącznie 98%).

Twierdzenie	Zdecydowanie prawdziwe	Raczej prawdziwe	Raczej nieprawdziwe	Zdecydowanie nieprawdziwe
Przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol	49%	30%	10%	11%
Przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego	8%	13%	21%	58%
Ofiarą przemocy w rodzinie może stać się zarówno kobieta jak i	12%	17%	50%	21%

mężczyzna				
Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać	3%	18%	21%	58%
Przemoc jest tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary	3%	6%	21%	70%
Gdyby ofiara naprawdę cierpiała odeszłaby od sprawcy	5%	11%	30%	53%
Nie ma czegoś takiego jak gwałt w małżeństwie	0%	1%	21%	77%
Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych	0%	1%	24%	74%

Zdaniem mieszkańców gminy przyczyn agresji wobec członków rodziny należy poszukiwać kolejno w: braku pracy (49%), złej sytuacji materialnej (34%), odmiennym zdaniu członków rodziny (24%), braku posłuszeństwa dzieci (17%), nieumiejętności radzenia sobie z problemami (9%), chorobie psychicznej (5%) oraz stresie (3%).

Ostatnie pytanie w ankiecie dotyczyło opinii badanych na temat możliwych rozwiązań ograniczających przemoc w rodzinie. Z największą przychylnością respondentów spotkały się propozycje:

- zaostrzenie kar dla sprawców przemocy (63%);
- edukacja społeczeństwa (50%);
- poprawa sytuacji materialnej rodzin (7%);
- zwiększenie niezależności finansowej kobiet (3%).

Źródło: Diagnoza Problemów Społecznych Gmina Połaniec 2020

Zjawisko przemocy domowej obecne jest wielu rodzinach co prowadzi do tego, że cierpi nie tylko ofiara ale cała rodzina. Nadal jednak jest to zjawisko trudne do rozpoznania. Ofiary najczęściej ukrywają zachowania przemocowe oraz wykorzystywania przed otoczeniem, rzadko też decydują się na fachową pomoc pozostając te sprawy w czterech ścianach. Ofiary bardzo rzadko same udają się po pomoc do odpowiednich instytucji. Dlatego tak ważne jest by do przemocy podejść całościowo i nie tylko zajmować się ofiarą ale także sprawcą. Należy objąć całą rodzinę opieką specjalistyczną w celu zdiagnozowania problemu i ukierunkowania odpowiedniej pomocy zarówno skierowanej do rodziny jako całości grupy

jak i skoncentrowanej na każdym członku rodziny z osobna. Tylko całościowe podejście do problemów i przemocy w rodzinie jest w stanie pomóc powrócić do prawidłowego funkcjonowania.

Poniżej przedstawiono dane, dotyczące realizacji „Gminnego programu przeciwdziałania przemocy na lata „2019-2023” Miasta i Gminy Połaniec w odniesieniu do problemu przemocy, obrazujące zarówno nasilenie występowania tego zjawiska w Gminie Połaniec, jak również podjęte działania skierowane na pomoc i niwelowanie skutków.

Osoby objęte pomocą w latach:	2021	2022	2023
Liczba osób stosujących przemoc domową	49	48	56
Liczba osób doznających przemocy domowej	49	55	73
Liczba spotkań ZI	4	5	6
Liczba powołanych grup roboczych	49	48	28
Liczba spotkań grup roboczych	155	189	179
Liczba wypełnionych „Niebieskich Kart” A	34	55	43
Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”	34	35	25
Liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieska Karta” wszczętych w latach poprzednich	15	14	26
Liczba zakończonych procedur NK – ustanie przemocy	2	5	32
Liczba zakończonych procedur NK – brak zasadności	29	14	6
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska karta” C	27	32	29
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska karta” D	24	39	25
Liczba rodzin objętych ZI/GDP	49	49	54

Formy wsparcia rodzin i osób (ilość osób, które skorzystały z wsparcia)	2021	2022	2023
pomoc psychologiczna	23	10	16
pomoc prawna	0	3	2
pomoc socjalna	2	7	4
praca socjalna	70	87	79
objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny	0	2	4
pomoc pedagogiczna	2	8	35
konieczność udzielenia schronienia	0	0	0
Punkt konsultacyjny	38	48	97

Formy wsparcia dla sprawców przemocy	2021	2022	2023
Skierowanie do udziału w programach korekcyjno-educacyjnych	0	0	3
Skierowanie do GKRPA	3	6	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z działalności ZI w latach 2021-2023

W okresie realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy na lata 2019-2023 realizowano cel programu, tj. zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie zjawiska przemocy w Gminie Połaniec. W latach 2019-2022 zaobserwowano spadek liczby rodzin, w których występowała przemoc natomiast wzrost kolejnych przypadków występowania przemocy w tych samych rodzinach. Świadczyć to może o potrzebie kompleksowego wsparcia zarówno osób doznających przemocy domowej jak i osób stosujących przemoc domową.

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej to dokument, który określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie. Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona osób doznających przemocy, zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczenie skali zjawiska w Gminie Połaniec.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Połaniec na lata 2024 – 2030 realizowany będzie także w oparciu o następujące dokumenty i akty prawne:

Akty prawa krajowego:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny;
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.

Rozporządzenia wykonawcze:

- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie zespołu monitorującego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru pouczenia rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka, któremu pracownik socjalny zapewnił ochronę w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową.
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego

miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej.
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony.
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

V. CELE PROGRAMU

Głównym celem programu jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc, edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie zjawiska przemocy w Gminie Polaniec.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie zasięgu działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową
4. Zwiększenie poziomu kompetencji pracowników realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, dalsza współpraca służb działających o obszarze przemocy w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie określono główne kierunki działań oraz sprecyzowano grupy odbiorców, do których są one kierowane:

➔ profilaktyka i edukacja społeczna w zakresie zjawiska przemocy domowej – obszar kierowany do społeczeństwa lokalnego,

➔ ochrona i pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej – obszar skierowany do osób dotkniętych przemocą, a także inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca),

➔ oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc – obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową,

➔ podnoszenie kompetencji przedstawicieli podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej i zacieśnienie współpracy pomiędzy nimi – obszar kierowany do przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Każde z działań przypisane jest konkretnym realizatorom odpowiedzialnym za ich realizację oraz określone zostały wskaźniki monitorowania realizacji tych działań

Cel 1. Zwiększenie zasięgu działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej				
Lp	Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1.	Prowadzenie statystyk w zakresie	Zespół	- Liczba założonych	2024-2030

	zjawiska przemocy domowej na obszarze Gminy Połaniec	Interdyscyplinar y na podstawie analizy dokumentacji NK, Policja, OPS, GKRPA. Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, oświata	NK, instytucja wszczynająca procedurę, - liczba grup diagnostyczno – pomocowych, - liczba rodzin w których występuje przemoc - liczba zakończonych NK z wyszczególnieniem powodu zakończenia	Statystyki dotyczyć będą zakończonego roku kalendarzowe go
2.	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy na temat zjawiska przemocy domowej	OPS, Zespół Interdyscyplinar y, Szkoły i Ośrodki zdrowia, Urząd Miasta i Gminy, Policja, GKRPA, NGO	-liczba lokalnych kampanii -liczba informacji zamieszczonych na stronie internetowej i w prasie lokalnej, liczba opracowanych materiałów i dystrybuowanych ulotek, liczba programów profilaktycznych, treningów zastępowania agresji, prelekcji	2024-2030
Cel 2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej				
1.	Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego	Przedstawiciele Instytucji wchodzących w skład ZI	- liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego; - liczba powołanych grup diagnostyczno- pomocowych; - liczba posiedzeń grup diagnostyczno- pomocowych; - liczba rodzin objętych pomocą grup diagnostyczno- pomocowych.	2024-2030
2.	Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych i niepełnosprawnych oraz świadków przemocy.	Zespół Interdyscyplinar y na podstawie analizy NK, Policja, OPS, GKRPA. Sąd Rejonowy,	-liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego, socjalnego	2024-2030

		Prokuratura Rejonowa, oświata i ochrona zdrowia	w tym liczba osób korzystających z porad za pośrednictwem środków komunikowania się na odległość.	
3.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej	OPS	-liczba osób którym udzielono pomocy	2024-2030
4.	Funkcjonowanie Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego	Urząd Miasta i Gminy w Połańcu	-liczba osób którym udzielono pomocy	2024-2030
5.	Realizacja Procedury „Niebieskie Karty”	ZI, OPS, GKRPA, Policja, placówki oświatowe i ochrony zdrowia	- liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart” część A; -liczba prowadzonych procedur Niebieska Karta - liczba spraw zakończonych w wyniku ustania przemocy; - liczba spraw zakończonych w wyniku braku zasadności podejmowanych działań	2024-2030
6.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania bądź pobytu	OPS, Policja, Sad, kuratorzy	liczba osób dorosłych lub rodzin, którym udzielono bezpośredniego schronienia, liczba dzieci, którym udzielono bezpośredniego schronienia, liczba podmiotów świadczących pomoc w postaci schronienia, liczba miejsc w instytucjach świadczących pomoc w postaci schronienia	2024-2030
7.	Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art.12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	OPS, Policja, ochrona zdrowia	-liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie, w trybie art. 12A ustawy.	2024-2030

Cel 3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową				
1.	Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Zespół Interdyscyplinarny Grupy diagnostyczno - pomocowe	- liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta” część D; - liczba zawiadomień skierowanych do Prokuratury Rejonowej; - liczba wniosków do GKRPA o leczenie przymusowe - liczba zastosowanych przez Policję nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia/liczba zastosowanych przez Policję zakazów zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia	2024-2030
2.	Kierowanie osób stosujących przemoc do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych.	Zespół Interdyscyplinarny w Połańcu	- liczba wydanych skierowań; - liczba osób które podjęły program - liczba osób, które ukończyły program; - liczba zawiadomień o popełnieniu wykroczenia o którym mowa w art. 66c ustawy	2024-2030
Cel 4. Zwiększenie poziomu kompetencji pracowników realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, dalsza współpraca służb działających o obszarze przemocy w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług				
1.	Szkolenia/kursy/konferencje/webinary dla pracowników jednostek zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej z zakresu przeciwdziałania przemocy oraz członków ZI	Członkowie ZI Członkowie GDP	- liczba przeszkolonych osób, certyfikatów, zaświadczeń potwierdzających udział w szkoleniach -liczba zrealizowanych szkoleń -liczba osób biorących udział w konferencjach, webinarach	2024-2030
2.	Zapewnienie pomocy	OPS, GKRPA,	-liczba osób	2024-

	psychologicznej – superwizji dla osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemy domowej	ZI, oświata, policja, inne	superwizowanych	2030
3.	Spotkania członków Zespołu Interdyscyplinarnego co najmniej raz na dwa miesiące	Członkowie ZI	-liczba protokołów spotkań ZI	2024-2030
4.	Zakup literatury fachowej z zakresu przemy w rodzinie i profilaktyki przemy domowej	OPS, członkowie ZI	- liczba zakupionych publikacji; - liczba prenumerat czasopism fachowych.	2024-2030

VI. ANALIZA SWOT

Jedną z najbardziej powszechnie stosowanych metod i technik służących budowaniu strategii jest analiza SWOT. Analiza SWOT polega na zbadaniu silnych i słabych podmiotów działających w sferze polityki społecznej, a następnie ich konfrontacji z szansami i zagrożeniami tkwiącymi w jej bliższym i dalszym otoczeniu. Pozwala oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje dany podmiot.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ➤ działania Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno - pomocowych ➤ znajomość środowiska lokalnego przez pracowników służb wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego; ➤ funkcjonowanie Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego ➤ bezpłatne porady prawne dla mieszkańców gminy Połaniec ➤ współpraca instytucji realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemy domowej ➤ rosnące kompetencje wszystkich pracowników służb i instytucji zaangażowanych w pomaganie rodzinom dotkniętym przemocą domową ➤ podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemy poprzez udział w szkoleniach/kursach/konferencjach. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ niedostateczna wiedza przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemy domowej o wzajemnych kompetencjach, zapleczu ➤ brak skutecznych metod i narzędzi pracy w sytuacjach przemy domowej wobec dziecka ➤ nikłe zainteresowanie osób stosujących przemoc programami korekcyjno - edukacyjnymi; - niepełna diagnoza zjawiska przemy domowej; ➤ niechęć osób doznających przemy do zgłaszania przypadków wystąpienia przemy domowej, zamknięcie problemu w "czterech ścianach" ➤ brak lokali socjalnych i mieszkań chronionych na terenie gminy dla osób doświadczających przemy ➤ bierność świadków przemy ➤ brak programów dla sprawców przemy ➤ brak psychoterapeutów oraz terapeutów rodzin, psychologów dziecięcych i niski poziom pomocy psychologicznej na terenie Gminy

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ kampanie informacyjne wpływające na zmianę świadomości społeczeństwa dot. problemu przemocy domowej adresowane do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem ofiar i świadków przemocy. ➤ kompleksowe udzielanie pomocy rodzinom uwikłanym w przemoc ➤ zjawisko przemocy domowej przestaje być tematem tabu; - obalanie mitów i stereotypów w tematyce przemocy; ➤ zmiany prawne umożliwiające skuteczne niesienie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową; ➤ możliwość pozyskania środków zewnętrznych na programy przeciwdziałania przemocy domowej ➤ wzrost świadomości zarówno wśród kadr instytucji jak i społeczności lokalnej w kwestii przemocy ➤ ustawy obowiązek opracowania przez powiaty programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy lub psychologiczno - terapeutycznych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ niewystarczające nakłady finansowe na realizację działań związanych z realizacją programu przeciwdziałania ➤ zbyt rozbudowany system dokumentowania pracy członków zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych ➤ zagrożenie wypaleniem zawodowym kadry pracującej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie ➤ kryzysy społeczne i ekonomiczne (np. wojna na Ukrainie i w związku z nią przybywanie uchodźców na terenie Gminy Połaniec, inflacja, stan zagrożenia epidemicznego w związku z SARS-CoV - 2) ➤ zubożenie społeczeństwa oraz negatywne wzorce zachowań społecznych

VII. ADRESACI PROGRAMU

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą. Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy w rodzinie i zwalczać zachowania zawierające przemoc, niezbędne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza form pomocy oraz specjalistów, ich kwalifikacji i umiejętności. Program skierowany jest zarówno do osób pomagających, jak i do rodzin uwikłanych w przemoc. Program kierowany jest do:

- rodzin i osób uwikłanych w przemoc, a więc zarówno osoby doznające przemocy, jak i osoby stosujące przemoc;
- otoczenia instytucjonalnego a w szczególności pracowników i specjalistów instytucji wchodzących w skład zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych;

- władz gminy;
- mieszkańców gminy – społeczność lokalną;
- parafii;
- organizacji pozarządowych.

Gminny program zakłada realizację przyjętych w nim celów i zadań w oparciu o zasadę partnerskiej współpracy wszystkich instytucji i organizacji działających w różnych obszarach społecznego wsparcia na rzecz osób i rodzin doznających przemocy, tworząc gminny system przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy Połaniec. Skuteczność budowanego systemu wynikać będzie z wielu czynników:

- umiejętnego połączenia zadań na różnych poziomach społecznego oddziaływania: profilaktyki, interwencji i redukcji skutków,
- prawidłowego podziału kompetencji i komunikacji pomiędzy partnerami,
- odpowiedniego wsparcia organizacyjnego, merytorycznego i finansowego dla osób i instytucji realizujących poszczególne działania ze strony osób decyzyjnych,
- postaw członków społeczności lokalnej wobec zjawiska przemocy i agresji społecznej
- zaangażowania w proces zmiany samych poszkodowanych.

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

Program łączy zasoby kadrowe, rzeczowe, wiedzę, kompetencje, umiejętności oraz doświadczenia instytucji i podmiotów, takich jak:

1. Urząd Miasta i Gminy,
2. Ośrodek Pomocy Społecznej,
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Połaniec,
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
6. Policja, Sąd i Prokuratura, kuratorzy sądowi,
7. Placówki oświatowe,
8. Placówki ochrony zdrowia,

9. Kościoły i związki wyznaniowe,
10. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
11. Organizacje pozarządowe,
12. Lokalne media, instytucje kultury

W/w podmioty są również źródłem informacji o skali problemów, związanych z przemocą.

IX. MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

W ramach monitoringu Programu gromadzone będą dane dotyczące występujących / zgłoszonych zjawisk przemocowych, ich rodzaju oraz realizacji określonych działań programu służących skutecznej walce z nimi. Zgromadzone dane będą służyć sprawdzeniu skali zjawiska oraz efektywności i skuteczności działań programowych. Dzięki zebraniu danych, przeprowadzeniu ich analizy oraz interpretacji, uzyskane informacje posłużą do dalszego planowania i modyfikacji Programu oraz wpłyną na poprawę efektywności i szybkość reakcji na zaistniałe zjawisko przemocy.

Każda z instytucji odpowiedzialnych za realizację Programu ma obowiązek gromadzić dane sprawozdawcze z realizacji Programu w zakresie ją obowiązującym.

X. PRZEWIDYWANE EFEKTU REALIZACJI PROGRAMU

Zakładanym efektem realizacji programu jest stworzenie wielopłaszczyznowego, spójnego systemu wsparcia oraz pomocy dla osób i rodzin zagrożonych/dotkniętych przemocą domową oraz zwiększenie jego skuteczności poprzez :

- realizację działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy,

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy,
- zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowanie w sprawy przeciwdziałania przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy,
- zintensyfikowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc,
- podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy,
- zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą domową.

Realizacja programu zwiększy skuteczność pomocy kierowanej do rodzin oraz stworzy możliwość współpracy pomiędzy instytucjami zajmującymi się problematyką przemocy. Oczekiwanym rezultatem wspólnych działań będzie przeciwdziałanie przemocy i zagrożeniu wykluczeniem społecznym. Interdyscyplinarne podejście daje możliwość rozwoju, zwiększenia świadomości w środowisku lokalnym, a tym samym podniesienia jakości życia mieszkańców Gminy Połaniec.

XI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Zadania Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej będą finansowane głównie ze środków własnych Gminy Połaniec, jak również mogą być finansowane z pozyskanych dotacji celowych i programów wspólnotowych Unii Europejskiej.

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR.....
RADY MIEJSKIEJ W POŁAŃCU

z dnia.....

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Połaniec
na lata 2024-2030**

Konieczność podejmowania działań zapobiegających występowaniu przemocy w rodzinie wynika z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2021r., poz. 1249, ze zm.). Opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób przemocy Domowej w Gminie Połaniec jest zadaniem obligatoryjnym dla gmin i wynika bezpośrednio z art. 6 ust.2 pkt 1 przywołanej ustawy. W związku z tym, że Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2023 przyjęty Uchwałą Nr VII/39/2019 Rady Miejskiej w Połancu z dnia 11 lutego 2019 roku przestał obowiązywać na skutek upływu czasu, zachodzi potrzeba podjęcia niniejszej uchwały.

Realizacja programu to obowiązkowy i niezbędny element gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Dokument będący załącznikiem do niniejszej uchwały to praca przedstawicieli jednostek i instytucji statutowo zajmujących się pracą na rzecz rodziny, podejmujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszania jej negatywnych następstw.

Zakłada się realizację zadań wynikających z obowiązujących aktów prawnych. Program określa działania, które angażują wiele służb, instytucji oraz organizacji do odpowiedzialności za ich realizację. Stanowi narzędzie do efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym, a także stworzenia jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc domową.

W związku z powyższym, proponuje się przyjęcie przedmiotowej uchwały przez Radę Miejską w Połańcu.